



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

I. ÚS 733/2024-20

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej a zo sudcov Miroslava Duriša (sudca spravodajca) a Miloša Maďara v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného JUDr. Danielom Tarbajom, advokátom, Zámocká 28, Stropkov, proti postupu Okresného súdu Prešov v konaní vedenom pod sp. zn. 74Er/263/2013 takto

r o z h o d o l :

- Postupom Okresného súdu Prešov v konaní vedenom pod sp. zn. 74Er/263/2013 **b o l o p o r u š e n é** základné právo sťažovateľa na prerokovanie jeho veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.
- Okresnému súdu Prešov v konaní vedenom pod sp. zn. 74Er/263/2013 **p r i k a z u j e** konať bez zbytočných prietahov.
- Sťažovateľovi **p r i z n á v a** finančné zadost'účinenie v sume **2 500 eur**, ktoré **j e** mu Okresný súd Prešov **p o v i n n ý** zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
- Okresný súd Prešov **j e p o v i n n ý** nahradiť sťažovateľovi trovy konania v sume **856,75 eur** a zaplatiť ich právnomu zástupcovi sťažovateľa do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
- Vo zvyšnej časti ústavnej sťažnosti **n e v y h o v u j e**.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

- Sťažovateľ označený v záhlaví tohto rozhodnutia sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 12. novembra 2024 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie

veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podľa čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 74Er/263/2013. Sťažovateľ v petite ústavnej sťažnosti žiada, aby ústavný súd prikázal okresnému súdu konať v napadnutom konaní bez zbytočných prietáhov a priznal mu primerané finančné zadostučinenie v sume 3 500 eur, ako aj náhradu trov konania.

2. Z ústavnej sťažnosti vyplýva, že návrhom na vykonanie exekúcie, ktorý bol spísaný do zápisnice pred súdnym exekútorom 26. marca 2013, začala exekúcia proti sťažovateľovi ako povinnému na vymożenie povinnosti zaplatiť sumu 7 249,86 eur s príslušenstvom pre oprávneného EOS KSI Slovensko, s.r.o.

3. Dňa 21. júna 2016 sťažovateľ podal okresnému súdu návrh na odklad a zastavenie exekúcie z dôvodu, že predmetom vymáhania sú plnenia z neprijateľných zmluvných podmienok v spotrebiteľskej zmluve.

4. Okresný súd uznesením č. k. 74Er/263/2013-20 z 22. júna 2017 návrh zamietol. Proti tomuto uzneseniu podal sťažovateľ odvolanie, o ktorom rozhodol Krajský súd v Prešove uznesením č. k. 3CoE/10/2018-38 zo 7. júna 2018 tak, že zmenil uznesenie okresného súdu a povolil odklad exekúcie a uznesenie vo výroku, ktorým okresný súd zamietol návrh na zastavenie exekúcie, zrušil a vec vrátil v rozsahu zrušenia na ďalšie konanie a rozhodnutie.

5. Z dôvodu nečinnosti okresného súdu podal sťažovateľ 8. októbra 2024 sťažnosť predsedovi okresného súdu podľa § 62 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. V zákonom stanovenej 30-dňovej lehote nebola sťažovateľovi zo strany predsedu okresného súdu daná žiadna odpoveď.

II.

Argumentácia sťažovateľa

6. Podstatou argumentácie sťažovateľa je námietka, že okresný súd v napadnutom konaní ani do dnešného dňa, t. j. po vyše šiestich rokoch od vrátenia veci krajským súdom, nerozhodol o návrhu na zastavenie exekúcie, čím porušil označené práva podľa ústavy, listiny a dohovoru.

7. V napadnutom konaní po vrátení veci odvolacím súdom rozhoduje okresný súd o návrhu na zastavenie exekúcie viac ako 6 rokov a 5 mesiacov, hoci už v kasačnom uznesení zo 7. júna 2018 krajský súd uviedol záväzný právny názor, ktorým je okresný súd viazaný. V predmetnej veci pohľadávka oprávneného vyplýva z plnenia založeného na neprijateľných zmluvných podmienkach. Oprávnený si je tejto skutočnosti vedomý, keďže uvedené zmluvné podmienky boli už opakovane súdmi judikované ako neprijateľné, resp. plnenia z nich súdy v exekučných veciach nepriznali.

8. Rozhodovanie o návrhu na zastavenie exekúcie v spotrebiteľských veciach nie je skutkovo, procesne a ani právne zložitú. Návrh na zastavenie exekúcie je sformulovaný tak, že poskytuje všetky relevantné podklady a skutočnosti pre rozhodnutie. V aktuálnom štádiu napadnutého konania záväzný právny názor odvolacieho súdu poskytuje okresnému súdu intencie, ako má ďalej postupovať. Predmet napadnutého konania má individuálny význam pre sťažovateľa, ale obsahuje aj aspekt spoločenského významu, preto zo strany okresného súdu ide o „tzv. kvalifikovaný

zbytočný prietah, t. j. priam odmietnutie spravodlivosti (denegatio iustitiae).“. Okresnému súdu pritom nič nebráni, aby vo veci rozhodol v primeranej lehote a bez zbytočných prietahov.

9. Okresný súd v exekučnej veci fakticky koná 11 rokov, z toho viac ako 6 rokov a 5 mesiacov od rozhodnutia odvolacieho súdu. Intenzita porušenia označených práv je daná práve dĺžkou napadnutého konania, ktorého predmet nie je právne ani skutkovo zložitý. Sťažovateľ v exekučnom konaní ako „obyčajný občan“ pociťuje výrazné stresové vypätie, čo vyplýva aj z toho, že proti nemu stojí oprávnený ako ekonomicky, právne a spoločensky silnejší protivník, ktorý má podporu aj zo strany štátnej moci v osobe súdneho exekútora, ktorý vykonáva jednotlivé úkony exekučného konania. Charakter a význam napadnutého konania vyžaduje rýchle rozhodnutie exekučného súdu.

10. Všetky uvedené okolnosti odôvodňujú aj priznanie finančného zadost'učinenia, pričom sťažovateľ sa domáha sumy 500 eur za každý začatý rok konania exekučného súdu od vrátenia veci krajským súdom, čo spolu predstavuje 3 500 eur.

11. Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa predbežne prerokoval a uznesením č. k. I. ÚS 733/2024-11 z 19. decembra 2024 ju v celom rozsahu podľa § 56 ods. 5 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) prijal na ďalšie konanie.

III.

Vyjadrenie okresného súdu

12. Po prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie a na výzvu ústavného súdu reagoval predseda okresného súdu, ktorý v podaní sp. zn. 1 SprO/1669/2024 z 21. januára 2025 poukázal na vyjadrenie vyššieho súdneho úradníka, ktorý uviedol, že uznesením okresného súdu z 22. júna 2017 bol zamietnutý návrh sťažovateľa na povolenie odkladu exekúcie, ako aj návrh na zastavenie exekúcie. Uznesením zo 7. júna 2018 krajský súd zmenil uznesenie okresného súdu tak, že odklad exekúcie povolil a zrušil uznesenie vo výroku o zamietnutí návrhu sťažovateľa na zastavenie exekúcie s tým, že súd prvej inštancie má skúmať neprijateľné zmluvné podmienky v úverovej zmluve a potom opätovne rozhodnúť o návrhu na zastavenie exekúcie.

13. Okresný súd zaslal oprávnenému 6. novembra 2024 výzvu na predloženie zmluvy o úvere z 30. októbra 2007 a všeobecných podmienok poskytnutia úveru, keďže táto zmluva bola uzavretá medzi právnym predchodcom oprávneného a sťažovateľom a bola podkladom rozhodnutia okresného súdu vo veci sp. zn. 8Ro/240/2012.

14. V archíve okresného súdu bolo zistené, že spis sp. zn. 8Ro/240/2012 bol po desaťročnej lehote skartovaný. Okresný súd vyzval oprávneného na predloženie návrhu na vydanie platobného rozkazu, na základe ktorého okresný súd vydal platobný rozkaz v predmetnej veci. Zároveň mu zaslal návrh sťažovateľa na zastavenie exekúcie z 19. júna 2016 s výzvou na vyjadrenie sa. Oprávnený doručil okresnému súdu 26. novembra 2024 vyjadrenie a návrh na vydanie platobného rozkazu z 5. septembra 2012. Okresný súd následne 5. decembra 2024 vyzval oprávneného na predloženie sadzobníka poplatkov, ktorý mal tvoriť neoddeliteľnú súčasť zmluvy o úvere, keďže uvedený sadzobník nebol okresnému súdu doručený. Požadovaný dokument doručil oprávnený 16. decembra 2024 okresnému súdu.

15. Okresný súd sudcom rozhodol uznesením zo 17. decembra 2024 tak, že exekúciu zastavil s tým, že o trovách exekučného konania bude rozhodnuté po právoplatnosti uznesenia.

16. Vyšší súdny úradník uviedol, že predmetný exekučný spis mu bol pridelený rozvrhom práce 1. januára 2019. V tom čase mal spolu približne 7600 exekučných spisov. O podanom návrhu na zastavenie exekúcie sa dozvedel až z podanej ústavnej sťažnosti 28. októbra 2024. Od júna 2018, keď bolo okresnému súdu doručené uznesenie krajského súdu, je v poradí štvrtým vyšším súdnym úradníkom konajúcim v predmetnej veci.

IV.

Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti

17. Ústavný súd v súlade s § 58 ods. 3 zákona o ústavnom súde upustil od ústneho pojednávania vo veci ústavnej sťažnosti, keďže na základe podaní okresného súdu a sťažovateľa, berúc do úvahy skutočnosti vyplývajúce zo spisu okresného súdu vzťahujúceho sa na napadnuté konanie, dospel k záveru, že od ústneho pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

18. Podstatou argumentácie sťažovateľa je námietka porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v napadnutom exekučnom konaní, pričom sťažovateľ namieta nečinnosť exekučného súdu pri rozhodovaní o jeho návrhu na zastavenie exekúcie po vrátení veci krajským súdom v júni 2018.

19. Pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (čl. 38 ods. 2 listiny) si ústavný súd osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 280/08, I. ÚS 326/2010).

20. Ústavný súd pri rozhodovaní o ústavných sťažnostiach namietajúcich porušenie už citovaných práv vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu (IV. ÚS 221/04).

21. Judikatúra ústavného súdu sa ustálila v tom, že otázka, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov, sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu, a to najmä podľa týchto troch základných kritérií: právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje, správanie účastníka súdneho konania (resp. strany v spore) a postup samotného súdu (napr. I. ÚS 41/02). V súlade s judikatúrou ESLP ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (napr. I. ÚS 19/00, I. ÚS 54/02, II. ÚS 32/02).

22. Podľa judikatúry ústavného súdu (I. ÚS 5/00, III. ÚS 245/06, I. ÚS 281/2013) nútený výkon súdnych a iných rozhodnutí uskutočňovaný podľa Exekučného poriadku je súčasťou základného

práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Záver o tom, že súdna exekúcia je súčasťou základného práva na súdnu ochranu, vychádza z toho, že exekúciu síce vykonáva súdny exekútor, ale na základe splnomocnenia štátom, ktoré sa materializuje v konkrétnej veci poverením exekučného súdu na vykonanie exekúcie. Toto poverenie (bez neho by súdna exekúcia nemala zákonný podklad a bola by absolútne neprípustná) potvrdzuje, že súdny exekútor koná, rozhoduje a exekvuje v mene súdnej moci (čl. 142 ods. 1 ústavy).

23. Z už judikovaných záverov ústavného súdu o súdnej exekúcii ako súčasti základného práva na súdnu ochranu (I. ÚS 5/00, III. ÚS 245/06) vyplýva, že súdna exekúcia vykonávaná podľa Exekučného poriadku musí byť uskutočňovaná aj v súlade s princípmi spravodlivého procesu v širšom slova zmysle, ktoré sú obsiahnuté v čl. 46 až čl. 48 ústavy.

24. Pri posudzovaní prvého kritéria – zložitosti veci ústavný súd vychádzal z toho, že napadnutým konaním je exekučné konanie, v ktorom ide o vymożenie peňažného plnenia. Svojím charakterom sa nevymyká bežným exekučným konaniam s týmto predmetom. Exekučné konania ako také je spravidla potrebné považovať za konania po právnej stránke, ako aj po faktickej (skutkovej) stránke pomerne jednoduché. O spore účastníkov exekučného konania totiž bolo už právoplatne rozhodnuté vo veci samej exekučným titulom, ktorý je podkladom na nariadenie exekúcie. Medzi účastníkmi exekučného konania už preto nie je sporné, aké práva prináležia oprávnenému a aké záväzky má voči oprávnenému povinný. Zmyslom exekučného konania je nútená realizácia práv oprávneného, keďže povinný dobrovoľne nesplnil, resp. čiastočne nesplnil povinnosti uložené v právoplatnom exekučnom titule. V napadnutom konaní ústavný súd neidentifikoval prvky skutkovej alebo právnej zložitosti veci. Z hľadiska významu veci pre sťažovateľa nejde o privilegovaný typ konania, v ktorom by sa vyžadovala osobitná rýchlosť konania súdu.

25. Ďalším kritériom, podľa ktorého ústavný súd hodnotil, či v napadnutom konaní došlo k zbytočným priesťahom, bolo správanie sťažovateľa ako účastníka napadnutého konania. Ústavný súd nezistil také správanie sťažovateľa, ktoré by prispelo k vzniku zbytočných priesťahov v napadnutom exekučnom konaní.

26. Tretím kritériom, podľa ktorého ústavný súd hodnotí, či v napadnutom konaní došlo k zbytočným priesťahom, je postup exekučného súdu v napadnutom konaní. Ústavný súd pritom vychádzal zo svojej konštantnej judikatúry, v zmysle ktorej zbytočné priesťahy v konaní môžu byť zapríčinené nielen samotnou nečinnosťou všeobecného súdu, ale aj jeho neefektívnou činnosťou, teda takým konaním, ktoré nevedie efektívne k odstráneniu právnej neistoty (II. ÚS 32/03, IV. ÚS 267/04, IV. ÚS 182/08).

27. Sťažovateľom namietaný postup exekučného súdu sa týka jeho nečinnosti pri rozhodovaní o jeho návrhu na zastavenie exekúcie po vrátení veci krajským súdom. Súdny spis s uznesením krajského súdu bol okresnému súdu doručený 14. júna 2018, pričom o návrhu na zastavenie exekúcie okresný súd rozhodol 17. decembra 2024, t. j. po uplynutí 6 rokov a 6 mesiacov. Z vyjadrenia okresného súdu vyplýva, že podklady na rozhodnutie o návrhu na zastavenie exekúcie si okresný súd zaobstaral bezprostredne pred rozhodnutím v priebehu novembra a decembra 2024. Dovtedy bol v predmetnej veci absolútne nečinný.

28. Pokiaľ ide o odkaz vyššieho súdneho úradníka na vysoký počet pridelených exekučných spisov, prípadne na skutočnosť, že bol v poradí štvrtým súdnym úradníkom v predmetnej veci, ktorý možno vnímať ako obranu okresného súdu, ústavný súd poukazuje na svoju judikatúru, podľa ktorej nie je možné prenášať technicko-organizačné problémy štátnych orgánov na účastníkov konania, čo platí o to viac, ak to má za následok porušenie ich základných práv alebo slobôd. Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu (napr. I. ÚS 127/04) nadmerné množstvo vecí, v ktorých štát musí zabezpečiť primeraný počet sudcov alebo ďalších pracovníkov na súde, nemôže byť dôvodom na zmarenie uplatnenia práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov a v konečnom dôsledku nezbavuje štát zodpovednosti za pomalé konanie spôsobujúce zbytočné prieťahy v súdnom konaní (IV. ÚS 97/04, IV. ÚS 136/03, IV. ÚS 35/06, II. ÚS 481/2017). Rovnako tak uviedol, že hoci nie všetky nástroje na vyriešenie tzv. objektívnych okolností sa nachádzajú v dispozičnej sfére vedenia súdu či konajúceho sudcu, nemožno systémové nedostatky v oblasti výkonu spravodlivosti pripisovať na ťarchu účastníkov súdneho konania (pozri napr. I. ÚS 119/03, II. ÚS 179/2013, II. ÚS 264/2013, II. ÚS 481/2017). Rovnaký záver vyplýva aj z judikatúry EŠLP, v zmysle ktorej je na členských štátoch, aby organizovali svoje právne systémy takým spôsobom, aby zaručili rozhodnutie o veci v primeranej lehote, preto nadmerné pracovné zaťaženie nemožno vziať do úvahy (porov. *Vocatur* proti Taliansku, rozhodnutie z 24. 5. 1991, séria A č. 206-C, § 17; *Cappello* proti Taliansku, rozhodnutie z 27. 2. 1992, séria A č. 230-F, § 17; sťažnosť vo veci *Bieliński* proti Poľsku, č. 48762/19, rozhodnutie z 21. 7. 2022, § 46).

29. Na podklade týchto skutočností ústavný súd dospel k záveru, že okresný súd bol v napadnutom exekučnom konaní pri rozhodovaní o návrhu na zastavenie exekúcie nečinný v rozsahu 6 rokov a 6 mesiacov bez toho, aby existoval objektívny dôvod, ktorý by ospravedlnil uvedené obdobie nečinnosti, prípadne aspoň jej časť. Exekučný súd teda nezvolil taký procesný postup, ktorý by smeroval k rýchlemu odstráneniu právnej neistoty sťažovateľa ako účastníka daného exekučného konania, hoci mu v tom nebránila žiadna zákonná alebo iná objektívna príčina. Nečinnosťou exekučného súdu tak bolo v napadnutom konaní porušené základné právo sťažovateľa na prerokovanie jeho veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a podľa čl. 38 ods. 2 listiny a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, preto ústavný súd rozhodol v súlade s čl. 127 ods. 2 prvou vetou ústavy a § 133 ods. 1 zákona o ústavnom súde tak, ako to je uvedené v bode 1 výroku tohto nálezu.

V.

Príkaz konať a primerané finančné zadost'učinenie

30. V čase rozhodovania ústavného súdu síce okresný súd rozhodol o zastavení napadnutého exekučného konania, napadnuté konanie však nie je právoplatne skončené. Na tomto základe ústavný súd okresnému súdu prikázal, aby vo veci konal bez zbytočných prieťahov (bod 2 výroku nálezu).

31. Cieľom primeraného finančného zadost'učinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany, nielen vyslovenie porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez porušovania základného práva (m. m. IV. ÚS 210/04, I. ÚS 164/2018).

32. Prihliadajúc na petit ústavnej sťažnosti, ústavný súd konštatuje, že sťažovateľ si uplatnil primerané finančné zadosťučinenie v sume 3 500 eur, ktoré odôvodnil skutočnosťami bližšie uvedenými v bode 10 tohto nálezu.

33. Pri rozhodovaní o primeranom finančnom zadosťučinení ústavný súd vychádza zo zásad spravodlivosti, z ktorých vychádza aj ESLP, ktorý spravodlivé finančné zadosťučinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu.

34. Zohľadňujúc konkrétne okolnosti posudzovanej veci, ústavný súd v neprospech exekučného súdu hodnotil predovšetkým jeho nečinnosť v rozsahu 6,5 roka týkajúcu sa jednoduchého procesného úkonu (rozhodovanie o návrhu na zastavenie exekúcie) bez akéhokoľvek objektívneho dôvodu, ktorý by aspoň čiastočne legitimizoval uvedenú nečinnosť. Z tohto hľadiska exekučný súd predĺžil obdobie právnej neistoty sťažovateľa ako povinného v exekučnom konaní, v ktorom oprávnený proti nemu uplatňuje zaplatenie peňažného plnenia. Na podklade týchto skutočností ústavný súd dospel k záveru, že v danom prípade je spravodlivé a konkrétnym okolnostiam posudzovanej veci primerané priznanie finančného zadosťučinenia sťažovateľovi v sume 2 500 eur (bod 3 výroku tohto nálezu). Vzhľadom na priznanie finančného zadosťučinenia v sume 2 500 eur oproti sťažovateľom navrhovanej sume 3 500 eur vo zvyšnej časti ústavný súd ústavnej sťažnosti nevyhovel (bod 5 výroku tohto nálezu).

VI.

Trovy konania

35. Ústavný súd priznal sťažovateľovi (§ 73 ods. 3 zákona o ústavnom súde) nárok na náhradu trov konania v celkovej sume 856,75 eur.

36. Návrh na priznanie trov právneho zastúpenia ústavný súd posudzoval podľa vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“). Sťažovateľovi priznal trovy právneho zastúpenia za 2 úkony právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia, písomné podanie ústavnej sťažnosti) podľa § 13a ods. 1 písm. a) a c) vyhlášky. Ústavný súd vychádzal zo základnej sadzby tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby za rok 2024 v sume 343,25 eur (1/4 výpočtového základu podľa § 11 ods. 3 vyhlášky), tiež zo sadzby za náhradu hotových výdavkov (režijný paušál) za každý úkon právnej služby za rok 2024 v sume 13,73 eur (1/100 výpočtového základu podľa § 16 ods. 3 vyhlášky), čo spolu predstavuje sumu 713,96 eur. Ústavný súd vypočítanú náhradu trov sťažovateľa zvýšil podľa § 18 ods. 3 vyhlášky o daň z pridanej hodnoty, pretože právny zástupca sťažovateľa je platiteľom tejto nepriamej dane (priložené rozhodnutie o registrácii pre daň z pridanej hodnoty). Pri určení výšky jej sadzby postupoval podľa § 27 ods. 5 zákona č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o DPH“), v zmysle ktorého sa pri zmene sadzby dane použije pri každom vzniku daňovej povinnosti sadzba dane platná v deň vzniku daňovej povinnosti. Keďže daňová povinnosť právnomu zástupcovi sťažovateľa vznikla dňom dodania služby (§ 19 ods. 2 zákona o DPH), pri úkonoch právnej služby realizovaných a vyúčtovaných do 31. decembra 2024 použil ústavný súd sadzbu dane z pridanej hodnoty vo výške 20 %. Vypočítanú náhradu trov sťažovateľa takto zvýšil o sumu 142,79 eur. Hodnota náhrady trov konania takto predstavuje sumu 856,75 eur (bod 4 výroku tohto nálezu).

37. Priznanú náhradu trov právneho zastúpenia je okresný súd povinný zaplatiť na účet právneho zástupcu sťažovateľa (§ 62 zákona o ústavnom súde v spojení s § 263 Civilného sporového poriadku) označeného v záhlaví tohto nálezu v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 13. februára 2025

Jana Baricová
predsedníčka senátu